

* ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ БИР ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

* Ўзбекистон ва жаҳон

КОРЕЯЛИК СИНГ
ОШ БЕРДИ

ҲАММАМ И З Г А
маълумки, яқинда
республикаси Прези-
денти Ислам Каримов
Жанубий Корея давла-
тида бўлиб, у ери-
нинг халқи, маданияти ва
иқтисоди билан яқин-
дан танишиб қайтди.

Яна шуни ҳам қайд
этиб ўтиш жоизки, Ўз-
бекистон Республикаси
мустақил деб эълон
қилинганда сунг Жа-
нубий Корея давлати
бизнинг мустақиллиги-
мизни биринчилар қа-
торида тан олди, шу
боис ушбу Осиё дав-
лати ва Ўзбекистон ўр-
тасида турли соҳалар-
да ҳамкорлик ва дў-
стона алоқалар тобора
ривожланиб бормоқда.

Ўтган йилнинг ок-
тябр ойидан бошлаб
шу давлатнинг пасто-
ри (диний арбоби)
Синг Юн Сунг Ўзбекис-
тонда истиқомат қи-
лаётган корейс халқи
билан биргаликда яша-
ш, ишлашга аҳд қил-
ди.

Кунн кеча Синг Юн
Сунг Ҳамза райониди-
ги «Замондош» мада-
ният уйида шу ерда
истиқомат қиладиган
аҳоли ва маҳаллалар
фаоллари учун ўзбек
одатига ош берди. Бир

пиёла чай ташкил қи-
либ, дилдан суҳбат
ўтказилди. Фурсатдан
фойдаланиб диний ар-
боб билан таржимон
Кон Ден Гир ёрдамида
суҳбатлашшга муяс-
сас бўлди.

Мен ўзбек халқига ҳа-
миша тасаннолар айтиб,
таъзимда бўламан, дей-
ди Синг. — Умуман, ўзга
халқнинг урф-одати ва ма-
даниятининг бир марта кўриб
эмас, балки мунтазам ку-
затиш, мулоқотда бўлиш
натijasида тўлиқроқ тушу-
ниш бора экансан. Мана,
мен ўтган йили октябр
ойида Ўзбек тупроғига

давом эттирдим. Шаҳар-
даги учта мактаб ва битта
болалар уйини оталиққа
олганимиз. Мактаб ўқувчи-
лари билан тез-тез учрашиб
турамиз. Аёлчи ўқувчилар
учун ўз ҳисобимиздан 100
сўмдан 300 сўмгача пул
ажратиб, уларни янада яхши
ўқишга даъват этаймиз.
Дастлабки кузатишларимиз
бўйича ўқув жараёнидаги
кўрсаткичлар анча яхшилан-
ган. Шунингдек, Ҳамза ра-
йонидagi Муқимий маҳал-
ласидаги истиқомат қиладиган
кам таъминланган оилаларга
пул ва соға-са-
ломлар тақдим этишни
ҳам режалаштирганмиз. Фа-
қатгина маҳалла комитети
томонидан берилган рўй-
хатни кўриб турибмиз, хо-
лос.

Бизнинг Жанубий Корея-
да ҳам бундан 4-5 йил
муқаддам аҳвол бунчалик
яхши эмас эди. Тинимсиз
меҳнат, яхши кунга умид,
бир-бирига кўмаклашиш,
рахмдил бўлганимиз учун
ҳам мана ҳозир кўриб
турганимиздек жаҳондаги
иқтисодий ривожланган
етакчи давлатлар қаторидан
ўрин олди. Умуман, ҳа-
лол, маданияти ва меҳр-
муруватли бўлганимиз ол-
динда турган ниллар рўё-
га чиқаверар экан.

— Айтгинчи, нима учун
мактаб ўқувчиларига ёш-
лидан пул билан иш тути-
ши ўргатилган?

— Ёшлар — келажакимиз.
Бозор иқтисодиёти даврида
келажак алоқидон ҳар
томонлама муқаммал ўси-
ши учун имкон ва шароит
бўлиши керак, токи, унинг
хаёлида фақат ўқиш ва ўр-
ганиш бўлсин. Ана шунда
қарабсанки, орадан оз эмас,
кўп эмас 2-3 йил ўтган
мустақил Ўзбекистон учун
ақли зукко, тадбиркор ёш
мутахассис ўрта мактабни
туғатган даврдаёқ тайёр
бўлиб етишди. Бундай иш
тутишни ҳозирги шароит
талаб қилмоқда. Ўтган олти
ой давомида меҳр-шафқат
ва хайрия йўлида 200
минг сўм сарфладик. Мен
бунга ачинайман. Аксинча,
фахрланаманки, оз бўлсада
ўқувчиларга ва кам таъ-
минланган оилаларга ма-
дад бердик.

Айни вақтда Ҳамза ра-
йонидagi «Замондош» ма-
даният уйида ҳар ақшанба
кўни бепул машғулот ўт-
казиб турибмиз. Келгусида
Тошкент вилояти райо-
нларида Жанубий корейлик-
лар билан ҳам алоқани бош-
лаймиз.

Бизнинг бу — ишимизни
Жанубий Кореядаги черков
вакиллари янада қўллаб-
қувватламоқчи ҳама
ҳомийлик қилиш борасида
ҳам жиддий уйлаб кўриш
ниятидalar. Умуман, биз
ўзбек халқига, Ўзбекистон-
да яшаётган корейс халқи-
га яқиндан ёрдам бериш-
ни ўз бурчимиз деб били-
миз...

Бир пиёла чай устиди
қилинган суҳбат корейча
ва ўзбекча куй-қўшиқча
улади. Ёш бадий ҳава-
корлар корейс миллий рақ-
сларини янги ўқишди. Рес-
публика маданият-маънавият
маркази ходими, профессор
Зоирихон Афзалов ва сех-
гарлар академиясининг ат-
тоси Раҳмонов Исмоил-
ларнинг қишлари аса
йиғилганда катта таасу-
рот қолдирди.

Гульзод МАМБЕТОВА.

СУРАТЛАРДА: «Замон-
дош» маданият уйида ўт-
казилган тадбирдан лавҳа-
лар.

Андрей Пишпенко сура-
тлари.

Эди Эдемова мана 30 йилдирки, Тошкент абразна за-
водида самарали меҳнат қилиб келади. Бу меҳнат фариш-
сининг шоғирдлари корхонанинг қарийб ҳамма цех ва бў-
лимларида ишлар сафидан ўрин олган.

Пастдаги суратда корхона тайёр маҳсулотлар оқибори
ёнида иш қизғин.

* Шахсий фикр

ИҚТИСОДИЙ
ТАЪЛИМ КЕРАКМИ?

БУНДАН БУён электрон ҳи-
соблаш машиналари, шахсий
компьютерларнинг саноатда,
илмий муассасаларда, хизмат
кўрсатиш соҳаларида, халқ
таълимида қўлланиши аниқ
қўлингидир. Энди иқтисодий
аҳолининг компьютер савдо-
хонлигига боғлиқ бўлиб, жам-
иянинг энг асосий вазифасига
айланади.

Академик Восил Қобулов-
нинг фикрича, компьютер са-
водини бу «ақлли» машина-
лардан ўз эҳтиёжидан келиб
чиқиб, қорёда ва қачон қўллаш
кераклигини билиш демократ.
Бинобарин, бу юмушни бола-
лиқдан бошлаб кенг йўлга
қўйиб, иқтисодий зарурият
бўлиб қолмоқда.

Эски мустабид тузумимиз
кечикки бўлса ҳам ўз умри-
нинг сўнгги йилларида халқ
таълимининг компьютерлашти-
риш масаласини қўйган эди.
1981 йили Буюк Британияда,
1982 йили Францияда «Инфор-
матика ҳамма учун» дастури
қабул қилинган. Тезликда
Франция мактабларида 120
минг компьютер ўрнатилди.

АҚШ, Германия, Австралида
мактабларни компьютерлашти-
риш ҳатто маҳаллий ҳокимият
назорати остидадир. Америка-
даги бошланғич ва ўрта мак-
таблардаги компьютерлар сон
алаҳқон 1 миллиондан ошиб
кетди. Ҳозир республикада
5 мингга яқин компьютерлар
сифноналари ишлаб турибди.
Агар аҳолининг 40 фоизи
ўқувчи-шлар, мактаблар сон
эса 9 мингга яқин эканлигини
ҳисобласак бу кўрсаткич жуда
пастлиги ақлол кўриниб тур-
ди.

Тошкентда Совет-Болгар
«Вариант» қўшма корхонаси-
нинг ташкил этилгани респу-
блика мактабларининг компю-
терлаштириш жуда тезлашти-
рган эди. Корхона «Правец»
деб номланган машиналардан
2500 та синф хонасини очиб
берди. Бирок ишлаб турган
корхона фаолияти батамом
тўхтатилиб, мана бир йилдирки,
халқ таълимининг компю-
терлаштириш ҳам қийин аҳволга
тушиб қолди. Четдан келти-
рилган машиналарнинг нархи
баланд, умимининг зарорлиги
наиб кўраётган машиналар
ишлаб чиқаришга ҳам қиймат.

Республикамиз иқтисоди-
даги саноатчилар келажак
режаларини тузиб, инқироздан
чиқиб кўйиларини уйлалган
бир пайтда бу борада бир не-
ча амалий тақдирлар бор.
Биринчидан, Вазирлар Маҳ-
масы янгида «Халқ таълими-
ни компьютерлаштириш» дасту-
рини мустақил Ўзбекистон
учун яратилиш даркор. Илгари-
ги худди шундай дастур наза-
римда эскириб қолди. Унда
собиқ Иттифок имкониятлари
ҳисобга олинган эди. Иккинчи-
дан, нима учун биз валюта
сөрфлаб, чет эл машиналарига
харадор бўлаверишимиз керак.
Тўғри, бу машиналарнинг си-
фати инҳоятда яхши, бироқ
ўз имкониятларимизнинг ҳам
нишга соладиган вақт келмади-
мики? Тошкентда «Ал-Хораз-
мий», «Зенит», «Фотон» син-
гари «аввалдорнинг фаолият
кўрсатиши бу масалани таъ-
лиқда ҳал этиши мумкин. Ма-
ница, ҳоржийс мамлакатлар-
нинг энг яхши фирмалари бил-
дан юқоридagi корхоналар
қўшма корхоналар тузиб, фа-
қат ўқув юртлари, институт ва
боғчалар учун махсулот ишлаб
чиқариш лозим. Тўғри, ҳозир
ҳам бу корхоналарнинг бола-

лар учун мўлжалланган ком-
пьютерлари бор. Аммо, улар-
нинг мактаб сотиб олишга ум-
ман қўриб етмайди. Бир неча
оз минг сўмлик ушбу ўқув во-
ситулари учун халқ таълими-
нинг кучи етмапти.

Республикамиздаги метал-
ларни ҳисобга олсак, бизда
ҳар қандай компьютерларни
бемалол ишлаб чиқаришга
қўриқимиз етади. Боз устига
номин тилга олинган заводлар
энди ҳарбий мақсадлар учун
эмас, балки халқ истеъмоли
моллари ишлаб чиқаришга ўт-
моқда. Учинчидан, давлат мак-
таб ва олий ўқув юртлари учун
мўлжалланган электрон воси-
таларга имтиёзли нархлар бел-
ғилан, зарарини давлат сар-
мосидан қоплатиш зарур. Ал-
батта, менимча бу фикрларнинг
узқок таълиқда амалга ошири-
лиши керак бўлган вазифа.
Бунинг учун иқтисодиётимизда
ҳамма шарт-шароитлар маъ-
жуд. Фақат шартномалар асо-
сида аниқ мақсад қўзласа
бўлган.

«Халқ таълимининг компю-
терлаштириш» дастурини Ўз-
бекистон Олий Кенгаши қошида
информатика, алоқа комисси-
си ишлаб чиқилиши ва уни на-
батдаги сессияларда бирде-
му ҳисобга қўйиш лозим.
Ҳанузгача халқ таълимининг
компьютерлаштиришга онд би-
рорта дастур қилинганлиги
ажабланарлиқдир. Ваҳоланки,
халқ таълимида, иқтисодиётда,
қолверса, шлар савиясида
бундан даязар масала йўқ.

Ҳозир бир неча йиллар
иқтисодий ғайриқонуний иш-
ларнинг иқтисодий савдохонлигини
ошириш бўйича аниқ компю-
терли дастурларга эгадир.
Бирок, уларни қўллаш учун энг
замонавий компьютерлар мак-
табда бўлиши талаб қилинади.
Бу дастурлар болаларга бир
йўла инглиз тилини ўргатиш
билан бир қаторда иқтисодий
саводларини ҳам ошириб бо-
ради. Маъна қорхоналарини
боқарши, иқтисодий уйлаларни
ушотириш, фойда ва эъти-
қати тушуналари учун ичига
олади.

Бозор иқтисодиётига тўлиқ
ўтаётган республикамизда эҳ-
тилом бу машғулотларни мак-
табларда мажбурий ўқув пред-
метлари қаторига киритиш жо-
издир. Ҳар қандай меҳнат
қилиш иқтисод асосларини дар-
сини назарий ва амалий фа-
ни сифатида мактабларда ўқиш
ни тарафдориман. Чет эл мак-
табларида, хусусан АҚШда
бундай тушуналар мактаблар
да алаҳқон қиртилган. Уй-
ламанки, ўзбекистондаги етук
иқтисодчи олимларимиз бу
иқтисодни таълиқ билан кун
таърибига қўйиладир. Бошлан-
ғич таърибга тарикасида иқти-
сод чўқур ўргатилганлиги синф-
лар очилиши керак. Бундай
синфларда етук иқтисодчи
олимлар мактаб муаллимлари
билан бир қаторда дарс бе-
ришлари, дарслар эса назарий
ва амалий бўлиши зарур. Бун-
дай мактабларнинг фойдаси
жуда самарали бўлиши табиий.
Масалан, Чилиноздagi 90-
мактаб биттирувчилари Тошкент
Давлат иқтисодий университет-
ти билан ҳамкорликда мана
уч йилдирки муваффақиятли
иқтисодий билимларини намо-
йи этиб, иқтисодчи бўлиш ил-
тида институтларда таъсил
кўрмоқдалар.

Бахтиёр КАРИМОВ,
Тошкентдаги 138-мактаб му-
аллими.

Мустақиллик! Нақадар жозибали ва ифтихорли
бу сўз! Ахир биз уни кам эмас, кўп эмас 74 йил
кутидик-а? Не-не ўғлонларимиз, ватанпарвар бир-
дорларимиз бу кунларга етолмай абадий уйкуга
кетдилар. Ва нҳот 1991 йилнинг 1 сентябрий
озодлик, мустақиллик кунини деб эълон қилинди.
Энди ҳар йили шу кун ҳаммамизнинг хонадонимиз-
да энг азиз ва муътабар байрам сифатида нишон-
ланади.

Ҳадемай сентябрь келиб ҳур Ўзбекистонимиз ҳам
кутлуғ бир ёшга тўлади. Орадан жуда оз вақт ўтган
бўлса-да, ҳаётимизнинг турли жаҳалларида муста-
қиллигимиз шарофати билан юз бераётган иқтисодий
ўзгаришларнинг гувоҳи бўлмоқдамиз. Мустақиллик
ҳақида пойтахтимиз аҳолиси қандай фикрда экан-
лигини билиш мақсадида турли касб аталари бўлган
ҳамшаҳарларимизга «Мустақиллик сизга нима бер-
ди?» саволи билан мурожаат этдик.

О Абдулор КОМИЛОВ, 44 ёшда, «Тошгаз» шаҳар
ишлаб чиқариш бошқармаси Миробод райони эксплуатация
хизмати бошлиғининг муовини:

— Мустақилликни мен уч килда тушунаман. Булар
иқтисодий, ижтимоий ва сиёсий мустақилликлардир. На-
заримда, мана шу талабларга эришган давлат тўлиқ муста-
қил ҳисобланади. Шулар жумласига Ўзбекистонимизни
ҳам бемалол киритишимиз мумкин. Чунки давлатимиз
ўз худудидagi барча бойликларга ўзи хўжайин бўлди.
Энди уларни хоҳлаган кишига, хоҳлаган нархида сота
олади. Айниқса, биз газчилар учун Мингбулоқдаги нефть
кониинг очилиши жуда қувонарли воқеа бўлди. Бу рес-

* Тошкентликларнинг
дил сўзлариБУ ЁҒИ
ЎЗИМИЗГА БОҒЛИҚ

публикамиз учун Аллоҳнинг ўзи юборган ҳақиқий муста-
қиллик нишони ва рамзи бўлди десак хато қилмаймиз.
Модомки, гап республикамиз ер ости бойликлари ҳақида
кетар экан, мен қўйидаги жумлани ҳам эслаб ўтмоқчи
эдим. Тошкентдан 48 чақирим нарида жойлашган Чиноз
райони худудига нефть кони борлиги бизга 1956 йилдан
маълум. У ҳам Мингбулоқдаги каби шу яқин кунлар
ичида отилиб чиқса, унинг сифати бутун дунёга донг
таратган Қувайт нефти билан тенглашар экан. Бунинг
устига олтин қондиримизни айтмайсанми? Ахир респу-
бликамиз мустамлака йилларда собиқ Иттифокнинг 14
фонз олтинини берган. Ўйламанки, олтинимиз билан
нафотланган миллий валютамизга тез орада эга бўла-
миз. Буларнинг ҳаммаси мустақиллигимизни мустаҳкам-
лашда катта хизмат қилади.

Мен ана шуларнинг баридан фахрланаман ва мустақил
давлатимиз янада гуллаб-гашнайсирин, дейман.

О Содиржон ТУРҒУНОВ, 36 ёш, Миробод район ички
ишлар бўлимининг ходими:

— Ўзбекистонни мустақил давлат сифатида 120
мамлакат тан олиб, шундан 40 таси биз билан
дипломатик алоқалар ўрнатди. Бу республикамизнинг
жаҳон миқёсида шиддат билан эътибордан мавқидан
ақлол далолатидир. Бу воқеалар мен ҳечам бепарво
қолдирмайди. Бу албатта яхши, бироқ шунинг ҳам унут-
маслик керакки, республикамизда 130 га яқин турли
миллат вакиллари истиқомат қилишади. Мен бир тинчлик
посбони сифатида ҳаминша шу миллатлар ўртасида ҳозир-
гидек тинч-тўтовулик барқарор бўлишини жуда хоҳладим.
Бирлик бўлмаган жойда аҳиллик бўлмади, деганларидек
биз ҳаммамиз ҳамфикр бўлиб, бир ёқадан беш чиқариб
иш тутсан мустақиллигимиз янада мустаҳкамланаверади.

О Гаҳар ҚУРБОНОВА, 52 ёш, Тошкент тўқимачилик
ва енгил саноат институтининг катта ўқитувчиси, амалий
механика кафедраси мудири:

— Мустақиллигимиз бизга биринчи навбатда «иккинчи
даржа» бўлиб қолган бой ўзбек тилимизни, тилимиз
билан бирга динимизни, урф-одатларимизни қайтариб бер-
ди. Бу йил баҳорда ақлолларимиздан қолган ажойиб
аёнана — Нарзуи оламини кенг нишонладик. Хайит кун-
ларимиз чинакам байрамга айланди. Институтимизда
қилинган барча хайри ишлар ҳам ана шу мустақил-
лик авазигадир. Ҳозирги кунда бизда барча ўқув қўллан-
малари давлат тилига ўтирилиб республикамиз талабалари-
га енгиллик яратилмоқда.

Албатта республикамизнинг келажак пайларда «иккинчи
ҳозирги кунда нақд пулнинг етишмаслиги бизни бирмун-
ча қийнаб қўймоқда. Чунки сўмларимизни босиб чиқара-
ётган дастгоҳ — машиналаримиз бизда эмаслиги ҳам
иқтисодиётимизга ўз таъсирини кўрсатмоқда. Шунинг
учун Болтиқбўйи мамлакатлари ўз миллий валюталари-
га эга бўлишди. Украина ва Беларусь купонлар ҳисобига
пулдан воз кечишмоқчи. Агар биз ҳам тезроқ ўз валюта-
мизга эга бўлмасак республикамизни қадрсизланган пул-
лар босиб кетиши мумкин. Шунинг учун бу офатдан рес-
публикамизни ҳимоя қилишимиз керак.

О Фотима ТОШТЕМИРОВА, Мирзо Улуғбек райониди-
ги 16-дўкон сотувчиси:

— Мен Мустақил Ўзбекистон давлатининг эркин фуқа-
роси эканлигимдан фахрланаман. Ишонаманки бизнинг
барча ютуқларимиз ҳали олдинда. Биз буни албатта ис-
ботлаймиз. Ҳозирги тақчиллик ва барча етишмовчилик-
лардан қўчиб сира ҳам тушундиқна тушмаслик керак.
Бир-биримизга ҳамроҳ ва ҳамфикр бўлиб, аҳил яшасак
мустақил республикамизни янада мустаҳкамлашга эриша-
миз. Бу ёғи Ўзимизга боғлиқ...

Назрулла ҲАМРОЕВ.

«Озодлик радиоси» ва «Амери-
ка овози» раҳбарларининг тақ-
либ билан Германияга борган
Ўзбекистон Республикасининг де-
легацияси Мюнхенда қайтиб кел-
ди. Сафардан мақсад — Тошкен-
да шу йил биринчи сентябрдан ке-
чиктирилиб бораётган музбирлар
пунктини очиб хусусида битим ту-
зиш эди. Бир неча йил муқаддам
бу ҳақда орзу ҳам қилиб бўлмас-
ди, десам, фикримга қўйилсангиз
керак. Сиёсий ҳаётда юз берган
тўв ўзгаришлар оқшоқилик ва де-
мократиянинг қарор топшиш биз
қўйиб қолган андозаларини ўзиб
ташлади. Яқинда мафкуравий
душман ҳисобланган томонлар ҳо-
зир тенг ҳуқуқли ҳамкорларга ай-
ланмоқда.

Уш музбир Республика алоқа
вазир К. Раҳимов билан ҳам-
корлик қандай асосда бўлиши ва
у мустақил Ўзбекистонга қандай
наф келтириши ҳақида суҳбатлаш-
ди.

— Коммюни Раҳимовнинг маълум-
ки, сизнинг Мюнхенга таърифнинг
«Озодлик радиоси» ва «Америка
овози» раҳбарлари билан Тошкен-
да бошланган мулоқотнинг давоми бўл-
ди. «Озодлик радиоси» директори
С. Эндерс Умбшув Тошкентда Прези-
дент Ислам Каримов билан ўр-
наган пайтда самарали ҳамкор-
лик қилишни маъқуллаб таъри-
флаган эди. Ушанда муҳаббатлар про-
токолни имзолаш ва у битимга
айланди. Бу битим нимага кўзда
тутди?

— Бизда кўп йиллар давомида
«Душманлар овозини» бўйиб,

* Халқаро ҳамкорлик
«ОЗОДЛИК РАДИОСИ» ВА «АМЕРИКА ОВОЗИ»
ТОШКЕНТДАН ЭШИТТИРАДИ

ўн соат давомида ўзбек, рус ин-
глиз ва турк тилларида қайта уз-
атиш мажбуриятини оларди. Бу-
нинг учун биз умумий қуввати 134
киловаттлик еттига ўрта тўқинли
ва ультра қисқа тўқинли узати-
кичини ажратамиз. Бу программа-
ларини Ўзбекистон аҳолисининг тўқ-
сон фозидан кўпроги эшитиши
мумкин бўлади.

Бир муҳим жиҳатини ҳисобга
олишни илтимос қиламан. Бу би-
тимда қандайдир сиёсий ва маф-
куравий жиҳатларини изламолик
керак. Бу соф тижорат шартно-
масидир. Кўрсатилган хизмати-

миз учун биз ҳар йили 150
минг доллар атрофида пул ола-
миз, бу эса, шубҳасиз, радио
марказини янгилаш, уни энг яхши
ушқунлар билан жиҳозлаш имко-
нини беради. Табиийки, биз техника
воситаларининг узлуksиз ишлаши
учун масъулиятини ўз зиммамизга
оламиз. Бунга ҳоржий ҳамкор-
ларимиз катта аҳамият бериш-
моқда.

— Радиоэшиттириш компанияла-

Европадан Осиё ва Жануби-Шар-
қий Осиёга борадиган йўллар
чорраҳасида жойлашган «Озодлик
радиоси» ва «Америка овози» аппа-
ратларининг олдига жойлашганли-
ги эшиттириш сифатида таъсир
қилмоқда. Иккинчидан шундай катта
масофага тўқинларини ушлаб қай-
та узатиш жуда қийматга тушади.
Учинчидан, бизнинг машина-ушқу-
наларимиздан учинчи мамлакатлар, ху-
сусан Шарқий ва Жануби-Шарқий

Осиё райони учун эшиттириш
беришда фойдаланиш мумкин. Ҳо-
зир битимга мувофиқ техника
воситаларини ҳамкорларимиз учун
тайёрлаялмиз.

— Алоқа вазирлигининг ҳоржий
радиоэшиттириш компаниялари бил-
ан ҳамкорлик қилишга асосий
сабаб нима?

— Биздан ҳеч нарсани яшириш-
мади. Собиқ Иттифок республика-
ларини, шу жумладан Ўзбекистон
учун эшиттириш берилган иншоот-
ларни бориб кўрдик.

— Ҳар қандай шу машғур радио-
станциялар раҳбарларининг Тош-
кентда жойлашшга интилишини
қандай изоҳлаш мумкин?

— Менимча, бунинг бир неча
сабаби бор. Биринчидан, Тошкен-
т жўғрофий жиҳатдан жуда қулай,

тижорат телевизион канали иш-
лай бошлайди. Бундан сиёсийиш
мумкин. Ишининг маърифий усулига
ўхшаган пайт келди. Ривожланган
ҳоржий мамлакатларда шундай
қилинмоқда. Монополиядан қу-
тилиш керак. Масалан, нима
рунон чет элларда уйлаб хусусий
радиоэшиттириш станциялари иш-
лапти? Ишончли коммилки, бизда
ҳам шундай бўлади.

Ҳозир телевидение учун алоқа
йўлини тайёр дейиш мумкин.
У йўлнинг катта ҳудудига жу-
младан Бошқирстон, Ўзбекистон
ва Козогистонга хизмат қилади.
Хуллас, шу минтакаларда ашовчи-
лар бир-бирларининг телекўрсат-
увларини томоша қилишлари мум-
кин. Лекин ҳамма нарсга маблагга
бориб тақалмоқда. Алоқа йўл-
дошдан фойдаланиш учун биз
50 миллион сўмга яқин пул ўтқа-
зишимиз керак. Лекин кўп иш
қилиб қўйилди. Биз ўз техникавий
воситаларимиз билан Туркияга
эшиттириш олиб бор

Адабиёт ва санъат

- Халқаро анжуманга ҳозирлик.
- Озодлик ёдгорлиги қад ростлайди.
- Тақдирга бўйсунмаган шоир шерлари.
- Миллийлик сари қадам.

○ Газетамизнинг аввалги соиларида Мустақиллик майдонида вақтинчалик қад кўтарилган Озодлик ёдгорлиги ҳақида маълумотлар эълон қилган эдик. Ҳўш, бутунга кунга келиш ушбу ёдгорлигини тиклаш ишлари қай даражада бормоқда? Ўзбекистон меъморлар уюшмасининг раиси Феруз Ашрафий бу саволга жавоб бериб, қуйидагиларни хикоя қилди.

— Меъмор Фарҳод Турсуновнинг лойиҳаси бўйича ўрнатилган ёдгорлик каттақон шар кўринишда бўлиб, ҳажми нисбатан катта. Шар Ер қурагининг тисмоли бўлади. Ўзбекистон Республикасининг ҳудуди эса унда бўрттириб ажратилиб

қўрсатилади. Бу дунёда мавжуд бўлган мустақил давлатлар қаторида Ўзбекистон ҳам бор, деган маънони ифода этади. Шар тилларанг тус берилган ало-

да муҳандислар ҳам, ободчилик хизмати ходимлари ҳам, қурувчилар ҳам меъморлар ҳам фаол иштирок этмоқдалар. Бир сўз билан айтганда, уни бутун

қанчалик ростлигини у очилгандан кейин ўз кўзигиз билан кўришингиз мумкин. Мустақиллик — қанчалар лаззатли, қанчалар ором-

озодлик ёдгорлиги. Ўзбекистоннинг янги мадҳияси мустиқасини ёшиб сингари чўзилиб кетмаса бўлган. Ижодкорларнинг бурчи мустиқиллигини ўз асарларида қўйлаш, ҳалқимизни озод юртимизнинг келажиги, фаровонлиги йўлида қилинадиган меҳнатга илҳомлантиришдан иборат. Озодлик ёдгорлигининг қад ростлаши ана шу илҳомбахш юмушнинг биринчи меvasи бўлади. Қанчалар чўзилган бўлмасин ушбу муваққат ёдгорлик мустиқиллик майдонини беэҳсонлиқ қўради-ган қунарлимиз тобора яқинлашмоқда. Чунки у Мустақиллик байрами — 1 сентябрь кунини очилиши рақ.

Тоҳир МАҲҚАМОВ.

* Ижодий уюшмаларда

ИСТИҚЛОЛНИНГ БИРИНЧИ МЕВАСИ

минийдан ишланади. Диаметр 6 метрга етади. Ҳозир ёдгорлиқни ишлаш жадал суръатлари билан олиб боришмоқда. У Чкалов номида Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида қуришмоқда. Бу иш-

шаҳар қўрмоқда. Яна бир гап: Ер қурагининг тисмоли бўлган шар ўзбекиона гўзал нақшлар билан беэҳсонлиқ. Ҳозир ҳаммасини батафсил ишдан иттиҳосига ҳикоя қилишим қийин. Яхшиси сўзларимиз

бахш бўлмасин уни ёмон кўздан асраш, унга муносив бўлиш осон эмаслигини ҳаёт ҳар лаҳзада ўқидириб турибди. Шукрлар бўлсинки, республикамизнинг янги давлат герби тасдиқдан ўтди. Уни бунёд этиш

* Сураатлар сўзлашганда «ИККИ ҚАДАХ ИЧГАН ЭДИМ»

СУРАТ бугунги кунда жиноятчини аниқлашда энг ишончли ҳужжатга айланиб бораётган аниқлашда ҳам аниқ йиллар бўлади. Масалан, АҚШда тўрт мингга яқин банк ва бошқа молия муассасаларига кириб-чиқувчиларни яширин равишда сураатини оладиган махсус камералар ўрнатилган.

Криминалистлар лабораториясида сураат ердимида далилий аниқларга қўл тегизмай улардан фойдаланиш мумкин. Рентген нурлари эса текши ташлашдан пайваст қолдирган кимёвий таҳлил қилмасдан туриб, унинг таркибидан наркотик моддалар бор-йўқлигини айтиб бера олади. Рангли сураатқилиқнинг имкониятлари эса ундан ҳам кўп.

Америка • Қўшма Штатларнинг баъзи шаҳарларида кинокамера «қитқат отиб олиб» машина бошқарувда ҳайдовчиларга қарши қўли қўролга айланибди. Полиция маҳкамасига келтирилган маст ҳайдовчининг чигириндан ўтказилганда у турли-туман саволларга жавоб бериш, доскага бир неча сўз ёзиш, тўғри чиқиш бўйлаб юриш, энтанга пойдан олти дона болалар ўйинчоғини олиш ва шунга ўхшаш қатор синовлардан ўттиши лозим бўлади. Бундан унинг хатти-ҳаракатлари лентага олиб турилади.

Қўнларнинг бирда америкалик бир аёл шаҳар четиданга ресторандан бирда поношта қилиб, ўз автомобилда қайтаётганида, тўпаланиб турган машиналарга беҳосдан келиб урилади ва учта автомобилни шикастлантиради. Аёлнинг полиция маҳкамасида сўроқ қилинганда у, бир қўл туман ҳам ичмаганман деб туриб олади. Лекин маъмур авари қандайдир содир бўлганини кўрсатувчи фильм намойиш қилинганда, аёл дарҳол айбига иқдор бўлади ва қўлларига қўйиб «Агар иложим бўлса бу фильм ўғилларимга ҳам кўрсатилса» деб илтимос қилади. «Назарини кўри қандаш ичган эдим, ма на оқибати нима бўлади. Бунини ўз кўзларингиз билан кўриб қўйинг», дейди ҳаллиги аёл ўз ўғилларига.

СУВ ОСТИ

КЕМАСИ

ТОПИЛДИ

1963 йилнинг 10 апрелида Американинг «Трешер» деган атом сув ости кемаси Атлантика океанида го-йиб бўлиб қолган эди. Ичиди 129 та одам бўлган бу кеманинг фалокатга учураган бўлиши аниқ эди-ю, лекин ҳалокат жойи маълум эмасди. Ўша пайларда океан тубиданга нарсаларнинг сураатини оладиган ишончли аппаратлар йўқ эди. АҚШ ҳарбий денгиз қўчалари илмий-тадқиқот лабораториясининг олимлари ҳалокат жойининг чуқурлигини ўлчашда, кемани қандай йўл билан бўлиб қолганлигида, Натижада оғирлиги бир тоннача, узунлиги уч метрча келадиган асбоб яратилди. Денгизчилар унга «Балиқ» деб ном қўйишди. «Балиқ»қа магнитометр ва нисҳоятда ёритиб қўрсатидиган учта лампочка ўрнатилди. Океан қойларидан ёки бошқа бирор нарсадан чиққан магнит импульслари «Балиқ»қа етиб келиши билан ундаги лампочкалар ёниб, кинокамералар ишга тушади. Ниҳоят шу аппарат «Трешер»ни топиб ва содир бўлган ҳалокатдан «сўзлаб берди».

Подра ТОЖИБОВА тайёрлаган.

* Мусаввир мўйқалами сехри ЧИНАКАМ КЎЗГУГА АЙЛАНДИ

ЎЗБЕКИСТОН Санъат музейи республика мустиқилликка эришгандан бери миллий санъат намойиши сари қадам қўйди. Унинг қирқ мингдан зиёд жаҳон маданияти, санъати намуналари расмлик, ҳайкалтарошлик, ҳалқ санъати турлари олти бўлим — гарбий Европа, рус, хоржий шарқ, қардош халқлар санъати, ўзбек амалий ва тасвирий санъатларидан ташкил топган эллигдан ошқ чога қўйилган.

Давр ўзгариши билан музей хазинаси ҳозиржавоб мавзулар билан бойиб боради. Собик Иттифок ҳукм сурган пайларда яратилган беҳисоб санъат асарлари, ҳатто қўғина амалий бадий ишлар эллигдан талабга жавоб бермай қўйди. Ўзбек ҳалқ амалий санъати бўлими хоналарига илгари русхат берилмак келинган миллий либослар: паранжи-чапон, тумор, носқоқ, жойнамоқ, ҳуржун-хуржунчалар, қоп-қопчи, бўжмо ва тизилар, эркак ва аёлларнинг чопон, тўнлар, шойи кўйлақлари, ўсмадон, тўй-ҳашамларда келин-куёвлар исиниб кўйлақлари учун манқал сингари маданият буюмларининг хоналарига қўйилиши санъат муҳлисларини хушнуд эди. Юксак маданиятимиздан дерак берувчи ганчи мўри, тоқчалар, ёғоч ўймакорлигиде бажарилган устун, курси, хонтахта ва китоб ўқиш учун махсус лавҳалар, эшик ва дарвоза, панжаралар ҳар қандай киши эътиборини тортиди. Нақош-лик хонасига эса Тошкент, Бухоро, Қўқон хонлиги, шунингдек, Хива хонлиги пайлариде яратилган санъат буюмлари қўйилди. Тошкент ва Бухорода кашф этилган «ештаранжи» кўйларда қизикчи уйғотмоқда. Шатранжлар ҳозирги шахматларга мутлақо ўхшамайди. XIX асрда яратилган шох, вазир, от, тўя, қўй, эчкилар тасвирланган.

Нақошчи санъати XVII—XIX асрларга келиб ниҳоятда тараққий этганига китоб ва ун беэз санъати далил бўла олади. Араб ҳарфларида битилган ёзув ҳисобларидан Бухоро, Хоразм, Қўқон шаҳарларидан келтирилган «Табирнома», «Солқим» озода эши ҳақидаги «Форми», «Қўғи» даста, «Қўғи» беэзиги, Дурбейнинг «Осуф ва Зулайхо» достони (африм маълумотларда Жомийнинг дейиладди, XVII аср нухаси), уста ҳатот, бухоролик Мухаммад Носрий қаламга мансуб ҳисобат намуналари ҳам муносив ўрин олади. Шунингдек, Бухоро, Қўқон ҳатотлари томонидан XVIII—XIX асрларда «Қўғи» қаримдан кўчирилган суралар, Мухаммад пайғамбар ҳадислари ҳам бор. Булар «Далом ал Ҳайрат» деб аталади.

Туркий халқлар орасида миниматура санъати ҳам ривожланиб, кўпалар китоблар шундай беэзланган. Ушбу санъат XIX—XX аср бошларига қадар Бухоро шаҳрида машҳур эди. Сабаби ўша кезларда биз қозоғга муҳтож эмасдик, ўзимизда қозоғ ишлаб чиқарилади. Миниматура санъати усталаридан Аҳмад Келла, Садриддин Почалар хуснхат ёзишдан ташқари расмлар чиқиб, Бухоро мусаввирлик мактабини яратиб кетгандилар. Уларнинг «Фурс миниматурасидан нуҳас», «Бухоро мусаввирлик мактаби», Алишер Навоийнинг «Хамса» асосида «Маъмур» каби асарлари 1860—1870 йиллар ораларида яратилган.

Ўзбек тасвирий санъати бўлими илгарилари шу номда намойиш этилаётган бўлса ҳам бадий асарларнинг саксон фонзи бошқа миллат мусаввирлари иши эди. Миллий мусаввирларнинг ишлари ниҳоятда камлиги томошабинларни ўйлан-тириб қўяр, дерали ҳақиқатдан йироқ эди. Ҳозир бўлим ўзгариб, тартибга солинди. «Ўзбекистоннинг меҳнат факрийлари», «Ҳозирги замон мусаввирлари», «Расом ва табият», «Янги асарлар», «Бадий мерос» қисмлари ташкил этилиб, ажойиб санъат асарлари қўйилди.

Меҳнат факрийлари хонасида Ўзбекистон халқ расмони Абдулҳак Абдуллаевнинг «Буви билан невар» портрет асари намойишга қўйилди. Расмоннинг ушбу иши бир қанча кўргазмаларда синовдан ўтган, бадий қимматини йўқотмаган, миллий рух, ўзбеклар ҳаёти ҳаққоний очиб берилган асарлар сирасига кириди. У ўттиз йил олдин ишланган бўлса-да, ҳамон мавзу жикатидан эскириб қолмаган. Истеҳдоль мусаввирларимиздан яна бири Неъмат Қўзйовнинг «Баҳор», «Намлак жилоси» асарларида диёримиз табияти, гўзаллиги рангли бўёқларда кўйилган.

Ҳозирги замон мусаввирлари асарлари хоналарида ёш мусаввирлардан А. Нуриддиновнинг «Кеча ва кундуз», «Бамоз», А. Маҳкамнинг «Фотиха» ва Л. Иброҳимовнинг «Бахти» йўлда кўтиш» асарларида ниҳом, эътиқод, одамийлик мавзулари ёритилган. Л. Иброҳимовнинг иккинчи «Улми олдиндан Бобур Андижон қовунини ушлаб турибди» асари 1990 йили яратилган. Тасвирда қовун орқали ўзга юрда Ватанин қўмсаш ўз аксини топган. У, Болтаев эса миниматура услубида «Амир Темури сафарини» рангтасвирда саркарда, халқ йўлбошчиси ўй-хаёллари, тугамас ақл-зақоси, қўн-қўдрати, олий мақсадини ёритган. Ж. Изаеваининг «Куби» асарида туркий халқларнинг асрлардан бери бир қорига яраб келаватган мой-жувози, «кув» қишлоқ жойларда ҳамон мавжудлиги иш жараёнида кўрсатилган.

Ўзбек тасвирий санъати бўлими хоналарига қўйилган асарлар вақти-вақти билан алмаштирилиб турилади. Кейинги пайларда «Бадий мерос» бўлимининг очилиши савобли иш бўлди. Бундан бун эл-юрта хизмат қилиб кетган халқнинг истеҳдольи рангтасвир усталари ва ҳунармандлар эса оланиб, ишларидан намуналар шу хонада намойиш этилиб борилади.

Хуллас, Ўзбекистон Санъат музейи халқимиз миллий мусаввирчилигининг чинакам кўзгусига айланиб бормоқда.

Маҳмуд АХМЕДОВ, Ўзбекистон Санъат музейининг катта илмий ходими.

Пойтахтимиздаги Йўлдош Оқунбоев номи шаҳар маданият уйи қошидаги халқ театри қатнашчилари драматург Шўҳратнинг «Беш кўнлик кўв» комедиясини сахнага қўйдилар. СУРАТДА: томошадан бир кўриниш. Улавасон ролада Абдулла Юдрийн номи маданият институтининг топибас Гулнора Хўсанжонов, Одилов ролада маданият уйининг бадий раҳбари Авазжон Толибжонов.

Эркин Мухамедов суради.

ЗАРРИН САҲИФА

маъмурий-техник ходимлар, таржимонлар ва оммавий ахборот воситалари ходимлари «Тошкент» меҳмонхонасига жойлашадилар.

Кинофестивалга келтирилган фильмлар намойиш этиладиган кинотеатрлар ҳам белгиланди. Улар орасида Алишер Навоий номи Санъат саройи, Фуркат, Тошсовет, «Нукс», «Москва», «Дўстлик», Қозғистон, Нодирбағим, Лисунов, «Ватан» кинотеатрлари бор. Ҳозир

ушбу томоша масканларида «Тоштаъмирқурилиш» трест мукамал таъмир ишларини олиб боришляпти. Эскирган барча жиҳозларни алмаштириш хусусида ҳам бош қотириямиз. Барча ишлар биринчи сентабрга қадар тугатилиши керак. Кинофестиваль ўтадиган кунларда шаҳримиз худди байрамона либос кияди. Республикамининг, кинофестиваль қатнашчилари бўлган мамлакатларнинг байроқлари ҳиллаиб тургани, Озода хиёбонларда,

майдонларда, ҳар бир фильм намойиш этилиши олдиндан ажратилган кинотеатрларда шаҳар бадий ҳаваскорлик дасталарининг чиқишлари бўлади. Айнан шу жойларда, «Ўзбекистон» ва «Тошкент» меҳмонхоналарида Ўзбекистон халқ амалий санъати буюмлари, ёдгорликлари, китоблар, турли альбомлар, бадий китоблар кўргазма-савдолари ўтказилади. «Ўзбекистон», «Тошкент» меҳмонхоналарида тиббий ходимлар навбатчилик қилади. Бир сўз билан айтганда, шаҳримиз меҳмонлари ҳам, ҳамшаҳарларимиз ҳам барча турдаги хизматдан мамнун бўлишлари шубҳасиз.

Халқаро кинофестиваль 8—15 октябр кунлари ўтказилади. Бир ҳафта давомиде сўлим Тошкент кўзи яна ёздаги каби қайноқлик касб этади. Бу ҳафта давомиде халқлар дўстлиги кўши шаҳримизни нурафшон этади. Ҳозирги кеча-кундузда оғир тадбир ўтказиш, ўз-ўзидан лўна мушкулотга — маблагга бориб тақалиши ҳеч кимга сир эмас. XI халқаро кинофестивалини Умуминсоний қадриятлар ва халқ маданияти академияси ўз ҳомийлигига олди.

Қилинадиган ишларимиз ҳали олдинда. Ниятимиз: Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари халқаро кинофестивалини аввалгилари каби мароқли қилиб ўтказишдан иборатдир. Шундай қилайликки, XI халқаро кинофестиваль шаҳримиз тарихида заррин саҳифа бўлиб қолсин.

Толиб САБДУЛЛАЕВ ёзиб олди.

○ СУРАТЛАРДА: I Тошкент халқаро кинофестивалида Санъат Саройи шундай беэзланган эди. I кинофестивалда қатнашган Малайзия киноусталари яратган «Қишлоқ ҳаёти драмаси» бадий фильминдан лавҳа. Абдуллим Иноқов сураатлари.

— Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари XI халқаро кинофестивали мустиқил юртимиз пойтахтида ўтказилдиган, таъбир жоиз бўлса, биринчи катта маданий тадбирдир. Шу сабабли Тошкент шаҳар Ҳокими ҳам бу борада махсус қарор қабул қилди.

Дастлаб, XI халқаро кинофестивалга тайёргарлик қўриш ва уни ўтказиш бўйича шаҳар қароргоҳи ташкил этилди. Унинг таркибига турли соҳаларнинг етакчилари киритилди. Барча кинофестивалга тайёргарлик ишига ўз хиссасини қўшди. XI халқаро кинофестивалининг штаби «Ўзбекистон» меҳмонхонасида жойлашди. У ерда кинофестивалининг барча иштирокчилари ва меҳмонларини кутиб олиш, жойлаштириш учун тайёргарлик бошлаб юборилди. Кинофестиваль бош дирекцияси ва

* Юракни қуйдирувчи сатрлар

Саҳрон бир қизки, майрондек эди, Қошлари тиг отган қамондек эди. Қўл етмаган — олма, осмондек эди. Тўлиб, таъзимига чикди тоғ-тошнинг Савги-ла боғланди соҳ жамалаги, Саҳрога ҳам баҳор келгани каби.

ИЗЛАДИМ

Мақсад деган бир маконини умрим бўйи изладим, Ёшлик эса ҳўркак қўшдек учди. Кетди сўзмади, Гоҳ тун бўлди, Гоҳ кундуз, Гоҳ саҳрода, Гоҳ қўлда, Серб бўлиб кўринса ҳам сўйиб-сўйиб изладим. Севинчлар ҳам, армонлар ҳам оз бўлмиди ва лекки, Ойк босган чўғир тошга меҳр қўйиб изладим. У бор эди. У нурдди. Эзгу бўлиб эҳтимом, Изламоққа имкон бўлса бахтга қўйиб изладим. Йўлда ҳар ким ҳамроҳ бўлди. Бир ҳамроҳдан айрилсам, Қўз ёшларим дарё бўлиб, қаро кийиб изладим. Мақсад уйма соҳибини ким! Қочди қўшдан нари Ойтоб қўшм нурин олди кўйиб-қўйиб изладим. Гоҳо тулпорим адашдим, гоҳо қўшм адашди, Ул маконини топпай барғим қўйиб-қўйиб изладим. Шўҳрат УМАРОВ.

Она... Аялиб бўлсанг ҳам, она Камолнинг нур эи бўлса ҳам, она. Тиланиб бир дун бўлса ҳам, она... Иззати бошингда гултоқлар бўлсин. Доно-ю ботирин яратган ўдир. Энг азиз хотирин яратган ўдир. Хофиз-у шоирин яратган ўдир. Ҳўрмат бошингда гултоқлар бўлсин. Дахонин йўқламоқ бўлсанг-да, билгил, Аввал волидасин таъзимини қилгил, Онадир, ҳаётин яратувчи дил. Қисмат бошингда гултоқлар бўлсин.

Оналар қўдратин кўрмаса кўзинг, Қани айт, сен қайдан биносан ўзинг, Гар она бўлмаса, қолгайим сўзинг! Сўхбат бошингда гултоқлар бўлсин! Тўғилган бир парча эт эдинг, Кўрднинг, Онасиз бўлганга етганин кўрднинг. Гар бир кун юз бурса қўриқди шўрнинг, Хизмати бошингда гултоқлар бўлсин. Таъзим қил, балки сен буюк бир зотсан, Эҳтимом эўр, доно — учқур қанотсан, Аслида онадан бағрин бунёдсан, Ибратин бошингда гултоқлар бўлсин.

Бир қиз... Лабин қизалдоқча урмаган бир қиз, Қабон бўйини кўрмаган бир қиз.

Юзларига упо сўрмаган бир қиз, Кўлиб, таъзимига чикди қўшининг.

○ Испаниянинг энг йирик шаҳарлардан бири Барселонада XXV ёзи Олимпиада ўйинлари 25 июлда очилади. Жаҳон миқёсидаги бу энг катта спорт анжуманига дунёнинг ҳамма қишлоғидан келган спортчилар қатнашади. Улар орасида ўзбекистонликларнинг борлиги ҳам фохридир. Бу гал бизнинг вакиллари мунинг зиммасида яна бир муҳим вазифа турганини — 2000 йилги ёзи Олимпиада ўйинларига даъвогар шаҳримизнинг номини олимпиада қатнашувчиларига ва барча мухлисларга яқиндан етказиш. Ана шу мақсадда кун кеча Барселонага пойтахт Хоким Аҳмадбек Фозилбеков бошчилигида делегация жўнаб кетди.

Шу мусоабат билан Ўзбекистон миллий Олимпиада комитети вице-президенти И. Барабандан бир неча саволларга жавоб қайтаришнинг сўради.

— Бу галги мусобақалар Ўзбекистонлик спортчилар учун МДХ жамоасида иштирок этадиган охириги Олимпиада ҳисобланади, — деди у.

— Демак спортчиларимиз шахматчиларимизга ўхшаб Ўзбекистон шарафини ҳимоя қилмас эканлар-да.

— Айнан шундай дейиш жудама тўғри бўлмас керак. Чунки спортчиларимиз голиб чиқсалар Барселона стадионида республикамиз байроғи кўтарилади.

— Айтингчи, Олимпиада мусобақалари чоғида 2000

йилдаги ўйинларини ўтказишга даъвогар шаҳримиз номинида тижорат ишларини ҳам амалга ошириш мўлжалланганими?

— Бу нарсани биз диққат марказдан четда қолдирмадик. Вакилларимиз Барселонага Ўзбекистондаги спорт иншоотлари ва спортчиларимиз турмушини ҳимоя

цевлар олтин, велоспектрда Абдужабборов кумуш медал соҳиби бўлганлар. Барселонага йўл олган спортчиларимиздан ҳам умидимиз катта. Мухлислар яқинда Москвадаги мусобақада энгил атлетикачи Виктор Зайцевнинг эришган оламшумул натижасини унутмаган бўлса-

* Барселона—92

БУТУН ЭЪТИБОР ШАҲРИМИЗГА ҚАРАТИЛАДИ

қилувчи видеоролик, яна юртимизда етиштириладиган ҳар хил ноз-неъмат намуналари билан кетди. Насиб қилса биз Барселонада иштирок этаётган мутахассис ва сайёҳларнинг эътиборини юртимизга қаратишга ҳаракат қиламиз.

— Бу ҳусусда спортчиларимизнинг муваффақиятлари қатнашлари ҳам муҳим аҳамият касб этади...

— Албатта. Бу гал 17 спортчи иштирок этади. Бу катта гал. Сауддаги мусобақаларда 10 та спортчи қатнашган бўлса, шулардан Фадзаев ва Хадар-

лар керак. 60 килограмм-ли вазида иштирок этаётган боксчимиз Артур Григорян аллақачон жаҳон ва Европа мусобақаларида фахрли биринчи ўринни қўлга киритган. Утган йили сариқ касали билан оғирган энгил атлетикачи Рамил Ганиев тузаланидан сўнг ўзининг тиришқоқлиги ва меҳнатқашлиги туфайли МДХ мусобақасида кўпқурашдан 8900 очко тўплаб фахрли иккинчи ўринни эгаллади. Бир сўз билан айтганда жамоамиз аъзолари ёш спортчилардан ташкил топган бўлса ҳам жаҳон ва

МДХ мусобақаларида қатнашиб анча чиниққанлар. — Голиб спортчиларимиз қандай мукофотлар кутяпти?

— Олимпиадада биринчи ўринни забт этган спортчи 3 минг, иккинчи ўринга 2, учинчи ўринга 1 минг доллар мукофот пули берилади. Яна Республикаимиз Физкультура ва спорт комитети тартибга кўра 20, 15 ва 10 минг сўмдан пул мукофоти ажратган. Яна шунинг ҳам айтиб ўтмоқчиманки, ҳар бир спортчининг Олимпиада мусобақаларида қатнашлари учун кетадиган сарф-харажат 1650 долларни ташкил қилади.

— Шахматчиларимиз Маниладаги мусобақада қатнашганларида алоқанинг талаб даражасида бўлмаганлиги туфайли ҳар уч-тўрт турдан сўнг ахборот берганмиз. Бу гал Барселона билан алоқа қай тартибда бўлади.

— Тўғри, ҳали бизда бундай тажриба йўқ ҳисоби. Аммо, қўл қовуштириб ўтирганимиз йўқ. Яқинда янги замонавий алоқа воситасини содда беришга ваъда қилишяпти. Агар амалга ошса ҳамма ахборотларни ўз вақтида мухлисларга етказиб беришга ҳаракат қиламиз. Хуллас, мақсад ҳамма қатнашувчилар, ташкилотлар, спорт мухлисларининг эътиборини яна бир марта Тошкентга жалб этиш. Ажаб эмас 2000 йилда бутун жаҳон ахборотини эътибори Тошкентга қаратилса.

Суннат АЗЛАРОВ.

* Объективда—Ҳиндустон

ҚАДИМГИ Паллавлар сулоласининг пойтахти бўлган Махабалипурамнинг сайёҳларнинг эътиборини оҳанграбдек ўзига жалб қиладиган ибодатхоналари VI—VII асрларда бунёд этилган. Гарчи улар ўзининг асл қиёфасини бирмунча йўқотган бўлса-да, улғуворлиги ва жозибдорлиги билан ҳаммаи пол қолдириб келмоқда.

СУРАТДА: музей-шаҳар номини олган Махабалипурам кўчаларида.

ТАСС сурати.

* Фан уфқлари

ЭГИЛУВЧАН ТОЛАЛАР

МОСКВА давлат дорилфунуни бир қатор илмий ташкилотлар билан ҳамкорликда ўта ўтказувчанликка эга бўлган эгилувчан керамика материални яратиш устида қўзуллар олиб бормоқда. Лазер нури ёрдамида узунлиги бир метрга яқин бўлган ва диаметри 25 микрометр тенг керамик ип-толлари олинди. Технологик жараёнда даража бир минг бир юздан

бир зумда йигирмагача соғитилади, совутиш тезлиги дақиқасига миллион даражани ташкил этади. Эгилувчан ва жуда пишиқ ҳолдаги илгичка илми гал-такка ёки бирор бошқа нарсага ўраб олиш мумкин. Бундай ип толлалар ўта ўтказувчанлик хоссасига эга магнит ёки генератор ишлаб чиқаришда қўлланилиши мумкин.

САМАРАЛИ УСУЛ

Санкт-Петербурглик бир гуруҳ олимлар буг қозонларда йиғилган тузлар қуйқасидан қутилишнинг самарали усулини ишлаб чиқишга муваффақ бўлдilar. «Карбон» деб ном олган биологик модда бу қозонларга келувчи сувга оз-оздан қўшилиб туради. Натижада модда тузларни ўзига бириктириб олиб, сўнгга махсус мосламада

йиғиб олинаверади. Буг қозонлари деворлари тоза ҳолда сақланади. Бунинг орқасида қозонларни тозалашга, ишни тўхтатишга ва бошқа ишларга кетадиган харажатлар иқтисод қилиб олинади. Энг муҳими занглас жараёнининг олди олинадиган, бунда металл умри узайишидан корхоналар катта фойда олади.

ҲАВОНИ ТОЗАЛАЙДИ

ТБИЛИСИДАГИ анорганик кимё ва электр кимёси институти илмий ходимлари заҳарли газларни тозалаш усулини топилади. Заҳарли газлар катализаторларда оксидланиб зарарсизланади. Тбилиси метрополитенида тажрибалардан муваффақиятли ўтган нейтрализатор шаҳарлар ҳа-

Мухаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ЖАБАРАЛРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Комсомольская правда» газетасига обунани 1992 йил 1 июлдан узайтириш учун кўшимча тўловни қайтариш почтада 2-даража орқали абонементи кўрсатгандан сўнг амалга оширилади.

«Тошкент почтаси» давлат ишлаб чиқариш корхонаси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШКИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ

Ўзбекистон Республикаси Ташки иқтисодий фаолият миллий банкининг Тошкент бўлими очилганлигини маълум қилади.

Бўлим ўз миқозларига сўм ва чет эл валютасида халқаро банклар амалий фаолиятида қабул қилинган барча турдаги хизматларни кўрсатади. Дунёдаги 56 та йирик банклардаги корреспондентлик шакллари Сизнинг тасарруфингизга ҳа-вола этилади. Барча операциялар бир кеча-кундуз мобайнида амалга оширилади.

Тошкент бўлими маблағларингизни фойдали тарзда жойлаштиришингизни таъминлайди, диопозитив бўйича камида 15 фоиз ва саваларда қолган маблағ бўйича 5 фоиз ҳақ тўлайди.

БИЗ СИЗЛАРНИ ЎЗ МИҚОЗЛАРИМИЗ
САФИДА КУРИШДАН ХУРСАНД БЎЛАМИЗ.

Бизнинг манзилгоҳ: Тошкент ш. Т. Шевченко кўчаси, 29 / шимолий вокзал яқинида. / Телефонлар: 54-38-18, 54-59-00.

ТОШКЕНТЛИКЛАР СИЗЛАР УЧУН!

Сергели районидида ижара пудрати асосида иш юритаётган 1, 27, 29, 30-дўконлар аҳолининг салқини ичимликларга, муздаймоқ ва иссиқ нонларга бўлган талабини қондиришга доимо тайёр. Бизнинг дўконларимизга келсангиз Сизни ҳушумомалилик билан кутиб олиб, рўзгорингизга зарур бўлган маҳсулотлар билан таъминлашга ҳаракат қиламиз.

ДЎКОНЛАРНИНГ ЖОЙЛАШУВИ:

Дўкон рақами	Манзилгоҳи	Иш вақти	Тўшак	Дам олиш кўни	Телефон
1 м. Йўлдош—Ц-3-1	7—19	14—15	—	—	585444
27 м. Сирғали—2	7—20	14—15	—	—	580595
29 м. Кўлиқ—7	7—20	13—14	—	—	902471
30 м. Сирғали—8	7—20	14—15	—	—	577757

Ўзбекистон республикаси, Тошкент шаҳар, Сергели район озиқ-овқат савдо ташкилотининг ижара пудрати бирлашмаси.

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқишони» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқишони

МАНЗИЛГОҲИМИЗ:
700000, ГСП, Тошкент,
Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва яшанбадан
ташқари ҳар кун ўзбек
тильди чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
кабулхона — 32-33-76,
хатлар — 32-39-70,
32-33-79;
эълон ва тижорат
хабарларини жойлаштириш
масаллари бўйича —
33-81-42, 32-33-34,
32-36-67.

Эълонлар ва тижорат
хабарлари аниқ ва
тўғрилик учун
жавобгарлиги уларни
берган ташкилот ва
шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон
Республикаси «Шарқ»
нашриёт-матбаачилик
корхонаси, 700000, ГСП,
Тошкент, «Правда»
рўзномаси кўчаси, 41.

БУЮРТМАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ШАРҚ»

НАШРИЁТ-МАТБААЧИЛИК КОНЦЕРНИ

босма маҳсулотларнинг қуйидаги турлари
бўйича

шошилини ва оддий буюртмаларни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

— юмшоқ муқовали китоблар, брошюраларнинг ҳажми: 384 қоғоздан ошмаслиги керак, формати 84x108/32, 70x108/32, 84x108/16, 70x108/16;

— рангли буклетлар, проспектар, болалар учун мўлжалланган юмшоқ муқовали китобчалар, ёр-лиқ (этикетка)лар, откриткалар ва босма маҳсулотларнинг бошқа турлари. Қоғоз формати 60x45 дан 90x120 см. гача;

— рангли бўёқда бажарилган деворбоп гул қоғозлар ва текстуралар;

— буюртмачининг картонидан ясалган рангли қутчалар;

Сизнинг қорозингиз ва бизнинг меҳнатимиз эвазига юқори сифатли бажарилган буюртмаларга эга бўласиз!

Қорозингиз ёки босма материалларни топишда қийналсангиз, хотиржам бўлинг, Сизга уни биржа орқали харид қилишга ёрдам берамиз.

Босма маҳсулотларнинг тайёрланиш муддати қуйидагича:

тайёр матрица ва позитивлардан — 1 ойгача, асл нусхадан, яъни оригиналдан — 2 ойгача.

Қлише, шильда, бланк, канцелярия дафтарлари концерн қоғозидан чекланмаган миқдорда тайёрлаб берилади.

Мурожаат қилиш учун манзилгоҳ: 700083.

Тошкент шаҳри, «Правда» газетаси кўчаси, 41-уй.

Телефонлар: 33-80-07, 33-84-78, 33-90-50, 32-55-31.

СОТИЛАДИ

● Сергели район Дўстлик-2 даҳасидаги 5 хонали кооператив квартира (11-уй, 13-хонадон) сотилади.

● Янгийўл шаҳрида жойлашган газ, телефон, водопровод ва ҳаммоми бор 4 хонали уй сотилади. Манзилгоҳимиз: Янгийўл шаҳри, Мичурин кўчаси, 29-уй. Персидская бекати. Телефон: 7-56-83.

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидида Аҳмад Юнусов номи 234-ўрта мактаб томонидан Хусанов Абдулазиз Абдурашидович номига берилган А-128454 рақамли йўқолган

Ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТОШКЕНТ «ТУҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ»

ИП-ГАЗЛАМА ИШЛАБ

ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ

ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ҚИЗЛАРНИ ЎҚИШГА

ТАКЛИФ ЭТАДИ

8 ойлик ўқиш мобайнида тўқувчи, текислаш ускуналарининг оператори, йиғирувчилар, айлантириш ускуналарининг оператори, туқимачилик ускуналарининг оператори касбларини эгаллаш мумкин.

Дастлабки икки ойда назарий таълим курси ўтилади. Ана шу даврда ўқувчилар ойнага 580 сўмдан стипендия олади. 2 ойдан кейин корхонадаги ишлаб чиқариш таълими курси бошланади. Ўқинишнинг 3- ва 4-ойларида 418 сўмдан, қолган даврда эса — ойнага 233 сўмдан стипендия тўланади.

Бутун таълим даврида (дастлабки 2 ойдан ташқари) ўқувчиларга 100 фоиз иш ҳақи тўланади. Ўқувчиларнинг бутун ўқиш давридаги умумий иш ҳақи стипендия билан бирга ойнага 1000 сўмдан 5000 сўмгача пулни ташкил этади.

Ўқиниш тугатганлар бевосита комбинатда иш билан таъминланадилар. Асосий касблардаги ишчиларнинг ойлик маоши — 3000 сўмдан 7000 сўмгача.

Тошкент туқимачилик комбинатининг ишчилари билан бир қаторда ўқувчилар ҳам қуйидаги имтиёзлардан фойдаланадилар: Тошкент туқимачилик комбинати ҳудудидаги дўконлардан озиқ-овқат ва саноат маҳсулотларини сотиб олади. «Туқимачи» спорт мажмуи ва Маданият саройи ҳам улар ихтиёрида бўлади. Ўқувчиларга овқатланиш учун талонлар (кунига 10 сўмдан) берилади.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, А. Қаҳҳор кўчаси, 34, Тошкент «Туқимачилик комбинати» ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмасининг хуна-техника билим юрти.

ТРАНСПОРТ: 2, 57, 80, 97-автобусларнинг «Билим юрти» бекати.

ТЕЛЕФОНЛАР: 55-44-85, 55-44-96.

Тошкент «Туқимачилик комбинати» ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси.

«Сарбон» Ўзбекистон реклама агентлиги.

ТОШКЕНТДАГИ «САДАФ» ИШЛАБ

ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

«Садаф» ишлаб чиқариш бирлашмаси тизимиданги қўшма корхонада чиқарилиши мўлжалланган халқ истеъмол молларини ишлаб чиқиш учун

САНОАТ ГРАФИКАСИ РАССОМИНИ

ДОИМИЙ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Яққасарой райони, Леваневский кўчаси, 2-уй. Телефон: 55-52-83.

«ЛЕВЕНТУЛЬ» ИШ ҚИДИРИШ МУАММОСИНИ ҲАЛ ҚИЛАДИ

«ЛЕВЕНТУЛЬ» ТИҚУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА

ДОИМИЙ ИШЛАШ УЧУН:

уйга иш олиб ишлайдиган касаначи чеварлар (45-88-56 телефони орқали мурожаат қилинсин), моторчи-тиқувчилар, тикув машиналарининг ме-ханиклари, электрчилар (45-76-53 телефони орқали мурожаат қилинсин).

КЕРАК

Манзилимиз: Чилонзор райони, Бахт кўчаси, 2-уй (метронинг «Ешлик» бекати).

«Левентуль» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси.

«Сарбон» Ўзбекистон реклама агентлиги.

«ШАРҚ»

НАШРИЁТ-

МАТБААЧИЛИК

КОНЦЕРНИ

қуйидаги малакали

мутахассисларни

ИШГА

ТАКЛИФ

ҚИЛАДИ

— лифтлардан фойда-

ланиш бўйича муҳандис-

механик, катта уста ла-

возимига муҳандис-энер-

гетик, ускуналар бўйича

муҳандис лавозимига му-

ҳандис-энергетик ва к л а р,

электрон ускуналар соз-

ловчиси, электр ускуна-

ларга хизмат кўрсатувчи

электр монтер, электр

монтажчилар, электр дви-

гателларни таъмирловчи-

ўровчи, автомобилчи, ав-

токранчи, юк автомаши-

наси ҳайдовчиси матбаа-

чилик ускуналарни соз-

ловчиси.

Қуйидаги манзилга му-

рожаат қилинсин: «Прав-

да» газетаси кўчаси, 41-

уй, расмийлаштириш бў-

лими.

ДИҚҚАТ!

«Ўзбекгазпром» ва «Ўз-

некнефть» ишлаб чиқариш

бирлашмаларининг «Средаз-

НИИГипрогаз» ва «Средаз-

НИИнефть» институтлари

1992 йил 1 июлдан

ТУГАТИЛДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қуйи